Satakunnan hallitusohjelmatavoitteet valtioneuvoston vuosille 2027 -2031

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Maakuntaohjelman kehittämismissiot vuosille 2026 – 2029

Paras sijainti

Kehittämismissiomme:

Satakunnan sijainti on Suomen paras. Tarjoamme parhaan ympäristön sähkön hyödyntämiseen ja huolehdimme siitä, että energiaklusterimme kasvaa puhtaan siirtymän kautta.

Kytkemme koko Suomen Satakunnan satamien kautta Eurooppaan ja maailmalle. Geopolitiikan murroksen myötä Satakunnasta on tullut Suomen turvallisuusrannikko.

Satakunta on Suomen paras maakunta elinvoiman ja uudistumisen kannalta.

Kasvava maakunta

Kehittämismissiomme:

Satakunta on kasvava maakunta.

Vastaamme tulevaisuuden väestörakenteen kehitykseen sekä työvoimatarpeeseen kansainvälistymällä. Edistämme osaavan työvoiman saantia ja maakunnassa opiskelee aikaisempaa enemmän opiskelijoita.

Kasvatamme Satakunnan yritysekosysteemejä kestävästi. Luomme Satakunnasta Suomen uudistuvan yrittäjyysmaakunnan.

Vahvistamme koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden toimintaa sekä uudistamme toimintatapoja. Teemme vastuullisesta toimintatavasta maakunnan yrityksille ja toimijoille kilpailuedun. Satakunta on osaava sekä vastuullinen.

Onnellisten paikka

Kehittämismissiomme:

Satakunta on Suomen onnellisin maakunta. Kehitämme tulevaisuuden Satakuntaa, jossa vahvistuu satakuntalaisten kokema hyvinvointi, turvallisuus ja onnellisuus. Yhteisöllisyys, osallisuus ja osallistuminen lisäävät sosiaalista kestävyyttä ja turvallisuutta. Maakunnassa on viihtyisiä elinympäristöjä, monipuolisia työ- ja koulutusmahdollisuuksia sekä toimivat palvelut kaupungeissa ja maaseuduilla.

Satakunnassa on ainutlaatuista vetovoimaa, joka lisää kiinnostusta Satakuntaa kohtaan. Kehitämme maakuntaa huomioiden ekologisen kestävyyden ja ilmastotavoitteet. Pitovoimaamme lisäävät turvallinen ja sujuva arki, moninaiset kulttuurin arvoketjut sekä uniikki ja monimuotoinen luonto.

Satakuntalaiset uskovat tulevaisuuteensa maakunnassa.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Paras sijainti - energia

- **Kehitetään merituulivoimaa** kohdentamalla investointitukia vähintään yhden **merituulivoimaan erikoistuneen satamakokonaisuuden syntymiseksi Suomeen**.
- Käynnistetään lain Selkämeren kansallispuistosta (326/2011) 3 §:n (joka viittaa luonnonsuojelulain 49 §:ään) muuttaminen, jotta mahdollistetaan **tuulivoimaloiden merikaapelien** kestävä sijoittaminen kansallispuiston alueella.
- **Myönnetään lupa Olkiluoto 1 ja 2 - laitosyksiköiden käyttöiän jatkamiselle** 10 tai 20 vuodella (v. 2038 jälkeen) **sekä laitosten tehon korottaminen** 80 MW:lla.
- **Pienydinenergialaitoksille** laaditaan suunnitteluohjeet ja ne huomioidaan lupaprosesseissa.

Paras sijainti - energia

- Lisätään **sähkö- ja kantaverkon kapasiteettia** alueilla, joilla on paljon sähköä käyttävää teollisuutta, ja jossa suunnitellaan vetytalouden tuotantoa ja siihen kytkeytyvää käyttöä (investoinnit teollisuusalueiden sähköliittymiin, verkon kapasiteetin vahvistaminen).
  - Sähkön siirto tuotantoalueen lähellä sijaitseviin kulutuskohteisiin tulee olla ensisijainen vaihtoehto.
  - Varmistetaan, että sovitusta EU-tason regulaatiosta pidetään kiinni.
  - Ydinvoiman tulee olla osa vetytalouden infraa.
- Laajennetaan **vetytaloutta tukevaa infrastruktuuria**.
- Tehdään **kaasu- ja sähköverkkojen strateginen suunnittelu** kumppanuuspohjaisesti aktiivisessa vuorovaikutuksessa kuntien ja maakuntien kanssa.
  - Vetykaasuverkkoyhteyksien rakentamisen edistämiseksi tarvitaan tarkempi sääntely ja ohjeistus (esim. suojaetäisyydet).

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Paras sijainti – liikenne ja logistiikka

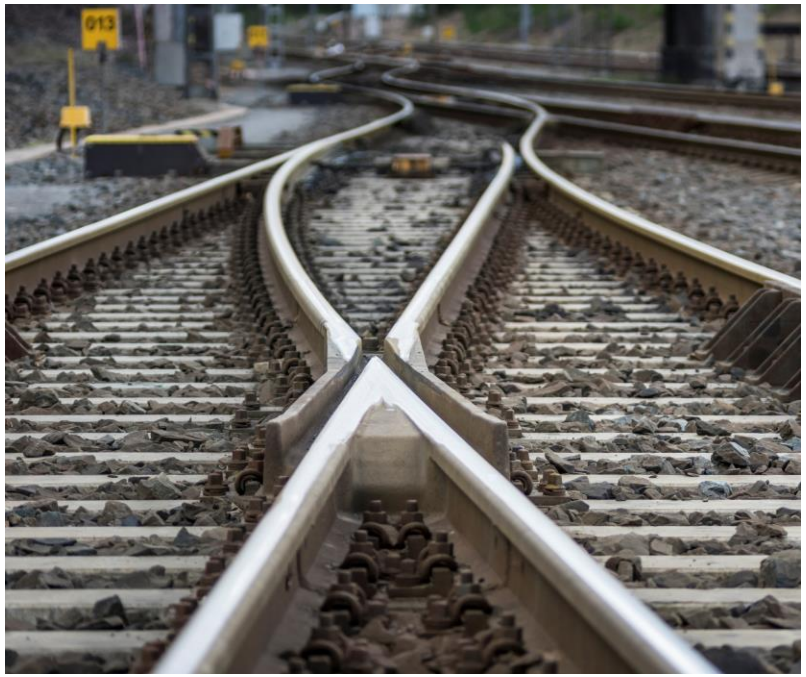

- **Laaditaan liikennehankkeiden rahoituksen erillisohjelma, jolla kehitetään länsirannikon satamainfraa ja väyliä vastaamaan teollisuuden ja huoltovarmuuden tarpeita** (mm. akkuarvoketjun, vetytalouden ja merituulivoiman tarpeet) ja parannetaan kytkeytymistä TEN-T –verkkoon.
- **Poistetaan kansainvälisten kuljetusten pullonkauloja** satamien takamaayhteyksien osalta (mm. raideyhteydet, VT 2, VT 8 ja E16/VT 12). Priorisoitaessa hankkeita huomioidaan liikennemäärien ohella yhteysvälillä kulkevien kuljetusten arvo BKT:lle.
- Varmistetaan **Porin lentoasema**n kuuluminen **valtakunnallisesti tärkeiden lentoasemien verkostoon**. Määritetään kansalliset **lentokenttästatukset mm. koulutus- ja huoltovarmuuskentille**.
- Toteutetaan elinkeinoelämän kannalta priorisoitu olemassa olevan liikenneverkon **korjausvelkapaketti** (ml. alemman asteinen tiestö).
    - Maaseudun tieverkon kunto ja käytettävyys laajemminkin on varmistettava kansallisesti, mukaan lukien yksityistiet (merkitys mm. ruuan ja energiantuotannolle, teollisuudelle, maataloudelle sekä asumiselle).
- Kehitetään **Puolustusvoimien** toimintaedellytyksiä varuskuntien, harjoitusalueiden ja liikenteen osalta.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Paras sijainti – turvallisuus ja varautuminen

- Toteutetaan **investointiohjelma** Suomen **jäämurtajien uudistamiseksi**. Kohdennetaan hankinnat Suomeen mahdollisimman täysimääräisesti.
  - Suomen vanhimmat viisi jäänmurtajaa on rakennettu 1950-, 1970- ja 1980 –luvuilla. LVM valmistelee ohjelmaa kaluston uudistamiseksi.
- Toteutetaan **alueellinen pelastajakoulutus** läntisen Suomen viiden pelastuslaitoksen yhteistyönä.
- Suomeen rakennetaan neljä uutta vankilaa vastaamaan kasvaviin vankitarpeisiin (RISEn selvitys). **Satakuntaa**n rakennetaan **uusi suljettu vankila korvaamaan** Köyliön vankilan toimintaa ja vastaamaan kansallisesti kasvaviin tarpeisiin.
- Merialueiden muuttuneen toimintaympäristön vuoksi vahvistetaan huoltovarmuutta ja turvallisuutta osoittamalla rannikkomaakuntien liitoille **rahoitusta merialuesuunnittelutyön toteuttamiseen** ja edistämiseen.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Kasvava maakunta – koulutus ja osaajat

- Vahvistetaan **yliopistokeskusten asemaa.**
- Tarkistetaan yliopistoja koskevan **rahoituslain kriteerejä** lisäämällä **alueellisen vaikuttavuuden painoarvoa ja vastaamaan alhaisen koulutustason alueiden tarpeeseen.**
- Lisätään korkeakoulutuksen **aloituspaikkojen rahoitusta vienti- ja teollisuusmaakunnissa vastaamaan työvoimatarpeen kasvua**.
- **Vahvistetaan ammattikorkeakoulujen TKI-rahoitusta** siten, että tutkimus- ja kehittämistoiminta tukee aikaisempaa enemmän erityisesti alueen pk-yritysten kasvua.
- Myönnetään koulutuksenjärjestäjille lisärahoitusta **yritysten tarpeisiin räätälöityjen, lyhytkestoisten koulutusten** kehittämiseksi ja lisäämiseksi (jatkuva oppiminen).
- Tuetaan **ammatillisen- ja lukiokoulutuksen sekä korkea-asteen koulutustoimijoiden välisen yhteistyön kehittämistä.**

Kasvava maakunta – koulutus ja työllisyys

- Lisätään ja monipuolistetaan **vaativan erityisen tuen oppilaitosten ja alueen ammatillisten oppilaitosten koulutusyhteistyötä** vastaamaan paremmin alueen koulutustarpeita.
- Laaditaan **työ- ja opiskeluperustaisen maahanmuuton ohjelma** erityisesti vienti- ja teollisuusmaakuntien muuttuvaan väestörakenteeseen vastaamiseksi ja työvoiman varmistamiseksi.
- Kehitetään **kuntien kannusteita** ohjata työttömiä työnhakijoita erilaisten aktivointipalveluiden piiriin.
- Uudistetaan koko **kansallinen ennakointijärjestelmä, jota tukee** vahva maakunnallinen alue-ennakointi.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Kasvava maakunta – uudistuva ja kasvuhakuinen teollisuus

- Kehitetään kaupunkeja **innovaatioekosysteemisopimus**menettelyllä ja turvataan sen osana yliopistokeskuskaupunkien rahoitus (NRPP:ssä ensin linjattava kaupunkipoliittisen rahoituksen kriteerit).
- Jatketaan investointitukia **biogeenisen hiilidioksidin talteenoton** hankkeille.
- Vahvistetaan **Business Finlandin alueellista läsnäoloa**, mm. aktivointitoimet maakunnissa.
- Lisätään **rahoitusinstrumentteja puhtaan siirtymän pilotti- ja demonstraatiovaiheen teollisten hankkeiden rahoittamiseksi** (testaaminen ja skaalaaminen).

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Kasvava maakunta – uudistuva ja kasvuhakuinen teollisuus

- Varmistetaan riittävä kansallinen **vastinrahoitus** EU:n kilpailtuun TKI-rahoitukseen, jotta pystytään hyödyntämään rahoitusinstrumentteja täysipainoisesti.
- Tuodaan tarjolle **ruoantuotantoon ja elintarvikealalle suunnattu TKI-tuki,** jolla tähdätään korkean jalostusasteen elintarvikkeiden tuotteistamiseen vientituotteiksi.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Onnellisten paikka - hyvinvointialue

- Satakunnan hyvinvointialue säilyy **itsenäisenä hyvinvointialueena.**
- Satakunnassa jatkaa **opetussairaalana toimiva laajan päivystyksen (24/7) keskussairaala**.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Onnellisten paikka – toimintaympäristön edellytykset

- Toteutetaan **valtionosuuksien kokonaisuudistus**, joka vastaa kuntien nykyisiä tehtäviä (ns. sote-häntien irrottaminen) ja poistaa negatiivisten valtionosuuksien mahdollisuuden.
- Mahdollisissa eduskuntavaalien vaalijärjestelmä-uudistuksissa tulee alueellisen edustavuuden turvaamiseksi säilyttää Satakunnan **oma vaalipiiri**.
- Kehitetään **maaseudun digitaalista toimintaympäristöä ja fyysistä saavutettavuutta**, jotta syntyy uusia työnteon ja toimeentulon mahdollisuuksia. Käynnistetään **laajakaistatukiohjelma** ilman pakollisia kuntaosuuksia.
- Turvataan **valtion ostorahoituksella ylimaakunnallisen ja alueellisen linja-auto- ja henkilöraideliikenteen vähimmäispalvelutaso**n säilyminen. Tällä mahdollistetaan työssäkäynti-, opiskelu- ja asiointiliikkuminen sekä päästöjen vähentäminen.

Onnellisten paikka – hyvinvointi, liikunta ja kulttuuri

- Turvataan avustukset **alueellisten ja paikallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnalle.**
- Turvataan **avustukset alueellisten ja paikallisten liikunta- ja urheilujärjestöjen** toiminnalle.
- Myönnetään jatkossakin valtion **rahoitustukea liikuntapaikkojen** rakentamiseen ja peruskorjauksiin.
- Palautetaan valtion talousarvioon opetus- ja kulttuuriministeriön **kuntien kulttuuritoiminnan** kehittämistehtäville kohdentama **rahoitus**.
- **Alueille** on turvattava **korvamerkitty taiteen ja kulttuurin rahoitus**, joka on aikaisemmin jaettu alueellisten taidetoimikuntien kautta.

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Onnellisten paikka - luonto

- Varmistetaan **perusrahoitus kansallispuistojen ja muiden merkittävien luontokohteiden** kehittämiseen, infran ylläpitoon ja saavutettavuuden parantamiseen myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella.
- Hallitus osoittaa Suomen UNESCO Global Geopark -toimintaan vuosittain pysyvän rahoituksen Geologian tutkimuskeskuksen kautta.
- **Saaristomeri –ohjelmaa laajennetaan koskemaan Selkämerta ja sen valuma-alueita.**

3. Onnellisten paikka - kotoutuminen

- Varmistetaan, että **kunnilla / työllisyysalueilla on riittävät resurssit maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen**. Taataan kunnille vapaan sivistystyön lakisääteinen mahdollisuus kotoutumiskoulutuksen tarjoamiseen.
- Liitetään **kotoutumiskoulutus osaksi ammatillisten oppilaitosten järjestämislupaa** (rahoitus valtionosuutena). Kotoutujien tuki ja ohjaus tutkintokoulutuksiin.
- Lisätään **panostuksia kielikoulutukseen peruskouluikää vanhemmille maahanmuuttajien ikäryhmille.**

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta